

Sygn. akt V KK 277/20

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w dniu 4 września 2020 r.
sprawy **R. D.**,
skazanego za popełnienie przestępstw z art. 280 § 1 k.k. i innych,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego J.,
z dnia 14 lutego 2020 r., sygn. akt VI Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w J.,
z dnia 15 października 2019 r., sygn. akt II K (...)

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. M. z Kancelarii Adwokackiej w J. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa zł 80/100), w tym 23 % VAT, z tytułu wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. zwolnić R. D. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. D. wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 15 października 2019 r., sygn. akt II K (...), został skazany za przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1

k.k. i inne, za które wymierzono mu kary jednostkowe oraz łączną karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w J., po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, wyrokiem z dnia 14 lutego 2020 r. zmienił zaskarżony wyrok wobec R.D. w ten sposób, że obniżył wymierzoną temu oskarżonemu karę łączną do 3 lat pozbawienia wolności (pkt I). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt II).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca R.D., który zaskarżając wyrok w pkt I i II, zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 280 § 1 k.k., 275 § 1 k.k. i art. 281 k.k. poprzez nietrafną ich wykładnię polegającą na przyjęciu, iż do zrealizowania znamienia strony podmiotowej wymienionych przestępstw - zamiaru kierunkowego w celu przywłaszczenia - wystarczające jest stwierdzenie braku jakiejkolwiek podstawy prawnej używania rzeczy i zatrzymania ich dla siebie, pozbawienie właściciela swobody rozporządzania rzeczą, samo nie oddanie rzeczy, podczas gdy dla stwierdzenia tego zamiaru konieczne jest ustalenie woli sprawcy włączenia rzeczy do swojego majątku, z jednoczesnym zamiarem definitywnego pozbawienia osoby uprawnionej własności tej rzeczy, a który to zamiar nie wystąpił po stronie R.D., co uniemożliwia przypisanie mu ww. przestępstw”.

Wskazując na powyższy zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w J.. Obrońca wniósł także o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w J. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego R.D. jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W przedmiotowej sprawie przede wszystkim należy zauważyć, że R.D., jak wynika z postanowienia Sądu Rejonowego w J. z dnia 26 sierpnia 2015 r., sygn. akt III RNS [...], jest osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie, nad którym opiekę prawną

sprawuje A.G. (k. 100). Fakt ten wraz treścią opinii psychiatryczno – psychologicznej wydanej w sprawie o syn. akt I. Ns [...] (k. 109) stał się podstawą wątpliwości w zakresie poczytalności tego skazanego już na etapie postępowania przygotowawczego w przedmiotowej sprawie. Zarządzeniem z dnia 9 lipca 2019 r., sygn. akt II KP [...] (PR 3 Ds. [...]), na mocy art. 81 § 1 k.p.k. w zw. z art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k., wyznaczono R.D. obrońcę z urzędu (k. 137) i powołano zespół biegłych psychiatrów, którzy dnia 28 czerwca 2019 r. wydali opinię o barku warunków z art. 31 § 1 i 2 k.k., co tego podejrzanego. Zarządzeniem z dnia 7 sierpnia 2019 r. (k. 179), na podstawie art. 79 § 4 k.p.k., cofnięto R.D. wyznaczonego obrońcę z urzędu., jednakże po wpłynięciu aktu oskarżenia do właściwego Sądu, zarządzeniem z dnia 23 sierpnia 2019 r., na podstawie art. 79 § 2 k.p.k., wyznaczono temu oskarżonemu ponownie obrońcę z urzędu (k. 194), który reprezentował oskarżonego w postępowaniu przez Sądem I instancji, w którym uczestniczyła także opiekun prawna oskarżonego A.G.. W postępowaniu odwoławczym skazany korzystał także z pomocy prawnej wyznaczonego obrońcy z urzędu.

W tych okolicznościach, dzieląc ugruntowane orzecznictwo co do tego, że całkowite ubezwłasnowolnienie nie przesądza o braku, czy choćby o znacznym ograniczeniu poczytalności sprawcy czynu zabronionego, a jedynie wskazuje na uzasadnione wątpliwości w tym względzie i potrzebę ich rozstrzygnięcia w postępowaniu karnym przy pomocy opinii biegłych lekarzy psychiatrów (zob. wyroki: Sądu Apelacyjnego w Katowice z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa 513/18, Lex nr 2772905 oraz Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2009 r., II KK 316/08, Lex 486188), stwierdzić należy, że R.D. spełniał wszelkie warunki odpowiedzialności w kontrolowanym postępowaniu.

Po tych zauważeniach przejść należało dopiero do oceny zarzutu i argumentów sformułowanych przez obrońcę w kasacji. Skarżący wprawdzie podniósł zarzut dotyczący obrazy prawa materialnego, tj. art. 280 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k. i art. 281 k.k., tym niemniej jego uważna lektura oraz uzasadnienia kasacji prowadzi do konkluzji, iż obrońca w istocie kwestionuje dokonane w sprawie ustalenia faktyczne. Co więcej, Sąd odwoławczy nie mógł dopuścić się obrazy przepisów prawa materialnego, gdyż ich nie stosował skoro zmiana orzeczenia

Sądu I instancji dotyczyła tylko obniżenia wymiaru orzeczonej względem skazanego kary pozbawienia wolności. obrońca nie podniósł żadnego zarzutu o randze kasacyjnej, w tym w szczególności nie wskazał na naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., a w zaistniałej sytuacji procesowej tylko taki zarzut mógłby ewentualnie stanowić podstawę kasacji pod warunkiem jednak, że nawiązywałby do argumentów wcześniej podniesionych w apelacji, a nie wziętych pod uwagę przez Sąd odwoławczy.

W tej sytuacji, wystarczającym jest stwierdzenie, że kwestionowana obecnie w kasacji strona podmiotowa przypisanych skazanemu czynów, została jednoznacznie ustalona przez Sąd, co wynika z pisemnych motywów wyroku Sądu odwoławczego, który wyraził ocenę o prawidłowości ustaleń Sądu Rejonowego w zakresie sprawstwa i winy R.D. co do wszystkich zarzucanych mu czynów. Zamiar popełnienia przez skazanego przestępstw rozboju i kradzieży rozbójniczej został wykazany i prawidłowo uzasadniony przez Sąd Rejonowy (k. 3 i n. uzasadnienia), a jego kwestionowanie na etapie postępowania kasacyjnego nie może być skuteczne. Zauważyć jedynie należy, że sam fakt przypisania skazanemu przestępstw z art. 280 § 1 k.k. i z art. 281 k.k. wskazuje, w jakim celu zostały przez skazanego zabrane przedmioty opisane w zarzutach.

Złożony przez obrońcę wniosek o zasądzenie kosztów udzielonej pomocy prawnej z urzędu skazanemu zasługuje na uwzględnienie, znajduje on uzasadnienie w § 17 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j: Dz. U. z 2019 r., poz. 18).

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji postanowienia.